

MUNKÁS

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-80 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyitólár és hirdetések díjazás szerint.

NAGYKANIZSAI SZOCIALISTA-KOMMUNISTA PÁRT
DELUTÁNI HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség:
Csengery-ut 7. szám. — Telefon 41.
Kiadóhivatal:
Deák-tér 1. — Telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. augusztus 1. péntek

172. szám

Hivatalos frontjelentés.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti július 31-én:

A románok Tokaj és Szolnok között egyes helyeken megkísérelték a Tiszán való átkelést. Legtöbb helyen meggyújtottuk kísérletüket, egyes helyeken azonban mégis sikerült az ellenségnek átkelni. Csapataink a románok visszaverésére ellentámadásba mentek át.

A helyzet a többi arcvonalon változatlan. **Hadseregparancsnokság.**

Bolsevizmus Bulgáriában?

Bécs. Rotterdamból jelentik: Szófiából Londonba érkezett hírek szerint Bulgária azon az uton van, hogy Magyarország példáját kövesse és Boris cárt elkergetve kikiáltja a szovjetköztársaságot.

St.-Germain. A bolgár béke delegáció első jegyzéke Bulgária számára követelte Macedóniát, Dobrudzsát és Thráciát.

Mibe került a háború?

Páris. Az Echo de Paris jelenti: Klotz pénzügyminiszter közölte, hogy a világ összes háborús kiadásai 1005 milliárd frankot tesznek ki, amiből 700 milliárd esik a szövetségesekre és 305 milliárd a központi hatalmakra.

A párisi béke.

Páris (Szikratávirat). Polk, az amerikai delegáció új vezetője kijelentette, hogy semmi utasítást nem kapott Wilsontól az Oroszország elleni blokáddal és a magyar kérdéssel szemben való állásfoglalásra. Továbbá nincs szándékában a görögországi, a konstantinápolyi és a román kérdésben sem lépést tenni addig, míg a német békeszerződést és a népszövetségi szerződést Amerika nem ratifikálta.

Bécs. Az Olaszországban levő hadifoglyok hozzátartozói a városháza ülésében értekezletet tartottak, melyből küldöttség kereste fel az olasz missziót és felkérte, hogy siettesse a hadifoglyok szállítását, akikkel már a levelezést is eltiltották nekik.

Bécs. A Neue Freie Presse írja: A Bécsben időző antant-misszió képviselői a st.-germaini békeszerződéstervezet pénzügyi feltételeit tulkevényeknek találják és erről ilyen értelmű tudósítást küldtek Párisba is.

St.-Germain. A békekonferencia kártérítési bizottsága ma Versaillesben ülést tartott, amelyen megbeszéltek a német szén elosztását. A csehszlovák megbízottak kijelentették, hogy Ausztriának nem tudnak több szenet adni.

Sztrájkok és népmozgalmak.

Bécs. A londoni lapok jelentése szerint Amerikában jelenleg több, mint hatvan sztrájk van folyamatban. Több helyen a városi alkalmazottak is sztrájkolnak. Allitóltag elbocsájtott katonák vezetik a mozgalmakat.

Bécs. Hágából jelentik: Amerikában a feketék és a fehérek közt kiújultak a harcok. Megállapítható, hogy ennek a négerék közli bolsevista mozgalom az oka. A zavargásokban 25 néger és 12 fehéret megöltek és száznál többen megsebesültek. A helyi hatóságok négyezer katonát vezényeltek ki. A zavargások még tovább tartanak.

Bécs. Luganóból jelentik: A milánói törvényszék palotájában kedden felrobbant egy bomba. Az explosióról szóló jelentésében a Corriere della Sera megjegyzi, hogy politikai merényletről lehet szó, mert újabban Olaszország legkülönbözőbb részeiben történnék fosztogatások és a fegyveres katonasággal való összeütközések.

Basel. A Svájci Távirati Ügynökség jelenti: A munkásszövetség végrehajtóbizottsága általános sztrájk előkészítését határozta el.

Rész a német alkotmány.

Bécs. A Timesnek jelentik Weimarból: Miután az összes pártok szónokai felszólaltak a vitában, a nemzetgyűlés harmadik olvasásban is elfogadta a német alkotmánytervezetet. Az alkotmány elkészültének öröme a házakat fellobogózták.

München. Hivatalosan jelentik: A tartományi gyűlés összes tagjai hozzájárultak a Koburg hercegségnek Bajorországhoz való csatlakozásához, most már csupán a hercegségben rendezendő népszavazás van hátra. A tervezet szerint Koburg hercegség két mandátummal lesz képviselve a bajor tartománygyűlésben.

Határzár Svájcban.

Bern. A központi sajtóiroda közli, hogy augusztus 1-től kezdve csak azokat az idegeneket engedik át a svájci határon, akiknek a svájci hatóságoktól tartózkodási engedélyük van.

— A Szakszervezeti Tanács szabályzata megérkezett Nagykanizsára. A szabályzat 7. pontja értelmében a szakszervezeti bizottságot Nagykanizsán augusztus 4 én, hétfőn este fél 8 órakor fogjuk megalakítani a városháza közgyűlési termében. A szakszervezeti bizottságba a helyi szakszervezetek mindegyike 200 tagig 1, azon túl 2 tagot küld ki. Csak olyan munkás választható, aki legalább 3 éve tagja valamelyik szakszervezetnek. Kivételt képeznek az újonnan alakult szakszervezetek tagjai. Felhívjuk a szakszervezetek vezetőségeit, hogy küldőleiket a hét fő gyűlésre küldjék ki, hogy a szakszervezeti bizottság megalakulhasson.

A nagykanizsai szociálista kommunista párt végrehajtó bizottsága.

HIREK.

Az ország szükségletét a Dunántulnak kell fedezni.
A fahivatal vezetője a mellékletéről.

— Budapesti tudósítónktól. —

Az életbevágóan fontos és aktuális gazdasági kérdések sorában is elsőrendű hely jut az ország tüzfűzükséglete biztosításának. E tekintetben a tanácskormány a minap teljhatalommal ruházta fel Szank Mór elvtársat, a fahivatal vezetőjét. Őt kérdezte meg budapesti tudósítónk a helyzetről és az irányu kitérésokről tőle nyert felvilágosításokat a következőkben foglaljuk össze:

Azzal kezdem, ami a közönséget bizonyára a legjobban érdekli: a helyzet elég komoly, de aggodalomra egyáltalán nincs ok. Céltudatos munka, akadályoktól vissza nem riadó fáradozás, a rendelkező hatalom intézkedéseinek egységes végrehajtása esetén minden akadály el fog tűnni utunkból és a lakosság tüzfűzükségletének ellátása biztosítottnak tekinthető.

A siker első feltétele, hogy a vidéki direktóriumok engedelmessé legyenek a központi intéző hatóság — ez esetben a Fahivatal — rendelkezésének, mert ellenkező esetben megeshetik, hogy egyes vidékek túlságosan el lesznek látva, míg viszont mások teljesen a nélkül maradnak. Ha az erdőszékekben gazdag Dunántul: Vas, Somogy, Zala, Veszprémmegyék s az Eger-Putnok vonalon levő vidékek nem odnak fát, a Tisza-Duna közének lakossága fa nélkül marad. Ennek pedig nem szabad megtörténnie, mert a mi feladatunk, hogy az ország egész szükségletének arányos kielégítéséről gondoskodjunk.

Egységes eljárás és abszolút alkalmazkodás esetén bizonyosan le fogjuk győzni azokat a nehézségeket, melyeket elsősorban a fuvar és a munkaerő hiánya gördítenek elénk. Erre annál is inkább számíthatunk, mivel a közéletmezési népbizottságtól ígéretet nyertünk arra nézve, hogy annyi élelmicikket bocsát majd rendelkezésünkre, amennyit az előbb említett két tényező biztosítására szükséges.

Az ország tüzfűzükséglete most négy millió köbméter tesz ki és a kitermelés bőségesen elegendő ennek az igénynek a fedezésére. Minthogy azonban — mint már említettem — az ellátás csak arányos lehet, vaseréllyel kell utját állani annak a lehetőségnek, hogy az erdővel legjobban megáldott vidékek utját állják a tüzfűz kivételének.

A Magyar Tanácsköztársaság Fahivatalának megalakulása idején, folyó év áprilisában, a főváros úgy volt ellátva, hogy még a pékeknek sem volt fájuk. A Fahivatal kiküldött 10 ipari munkást avégből, hogy a kitermelt fát a fővárosba szállítsák. Ebből a primitív kezdetből építettük ki szervezetünket és az ellátás már már megfelelő vágyába került, amikor a téli ellátásra szánt fát cséplési célokra kellett átengednünk. Ez a feladat újra nehéz feladat elé állított bennünket és ez követeli meg az erők megkészesítését. Előttünk a súlyos probléma, de meg fogjuk oldani, feltéve, ha a Tanácskormány minden rendelkezésre álló eszközzel érvényt szerez a Fahivatal intézkedéseinek, amelyek a közellátás biztosítását célozzák és ha a vidéki direktóriumok és egyéb illetékes hatóságok köztudatába minden kényszer nélkül át megy az az igazság, hogy a Tanácskormány ellen követ el bünt az, aki a faellátást szabottálja.

— **Sajtókülönítmény Nagykanizsán.** A közoktatásügyi népbiztosság VII/6. ügyosztálya Alsó- és Felsőzala-, Somogy-, Tolna- és Vas-kerületek területére *Nagykanizsa székhellyel* sajtókülönítményt rendelt ki és ennek vezetőjévé *Kaczer Illés*, tagjaivá, *Gács Demeter* (lapunknak hosszú időn át volt felelős szerkesztője), *Dóczy Gyula* és *Lengyel István* budapesti újságíróelvtársakat nevezte ki. A biztosság, amelynek feladata a jelzett területek összes sajtóorgánumainak egy pontból való dirigálása, már a hét folyamán meg is kezdte működését.

— **Térzene a Központ előtt.** A tegnapelőtti Kanizsára érkezett teljes katonai zenekar ma délelőlt 10 órakor máris térzenével kedveskedett Nagykanizsa város proletárságának. Mint értesülünk, vasárnap délelőlt 10 órakor ismét térzene lesz sokkal teljesebb és szebb programmal.

— **Tárgyalás a fogat tulajdonosokkal.** A „Munkás” tegnap megírta, hogy a hadügyi népbiztosság leirata szerint a lodatokat csak a legszükségesebb esetekben szabad fuvarozásra igénybe venni és akkor is lehet legmegengedőbb díjazás ellenében. Ezen leirat értelmében a nagykanizsai intéző biztosság hétfőn délután 4 órára a városház tanácstermébe tárgyalásra hívta meg azon fogat tulajdonosokat, kiknek lodatait igénybe szokták venni, és ott megállapítják velük az ezentuli igénybevétel mértékét.

— **Lesz elég boroshordó a szüretre.** (Budapesti tudóstólunk távirati jelentése). A magyar szüret az idén is, mint tavaly, igen jónak ígérkezik. Mintegy 4-5 millió hektoliter bortermés remélhető. Ez a várható eredmény, valamint az a körülmény, hogy az ország többévi bortermése még mindig hordókban van, arra indította a kormányzótanácsot, hogy minden szükséges lépést megtegyen a mustnak hordóban való elhelyezésére. A Fehérvárihoz beérkezett jelentések szerint az országban levő új hordók és a javításra nem szoruló régi hordók a szüret várható eredményét nem tudják magukba fogadni és a szükségletnek csak 25 százalékát fedezik. Vigasztaló az a körülmény, hogy egy a Tokajhegyalján mint a *Duna-tulajdonosok* tekintélyes mennyiségű hordókészlet van, amelyről pontos számadatok csak napok múlva állanak rendelkezésre. — A javításra szoruló hordók összesen mintegy 250 ezer hektoliter képviselnek. Számításba veve a szállítás könnyítését, megállapítható, hogy az idegi bortermés legnagyobb részét az új, a régi és a javításra szoruló hordókban el lehet helyezni. A nagyobb szőlőtermő vidékeken cemenhordókat építenek. A Fehérvári most szervezi a dongalagló munkásokat, hogy mielőtt több hordót tudjon előállítani; emellett oda törekszik, hogy a javításra szoruló hordókat a szüret idejére mind elkészíttesse és rendelkezési helyére szállítsa. Mindezeket a körülményeket egybevetve, megvan a remény arra, hogy a szüret idejére a megfelelő számú hordó rendelkezésre fog állni. — A boros hordók szétosztását a Népgazdasági Tanács borászati osztálya végzi.

— **Érvénytelenek a bevásárlási igazolványok.** A népgazdasági tanács közellátási főosztálya rendeletet adott ki, melynek értelmében az összes eddigi bevásárlási igazolvány hatályát veszti, semmiféle katonai alakulatnak, illetőleg szervnek nincs jogában vásárlási engedélyeket kiadni. A mai naptól kezdve kiadott bevásárlási engedélyek csak úgy érvényesek, ha azon a népgazdasági tanács közellátási főosztálya vezetőjének, Kulcsár elvtársnak neve és pecsétje van rajta.

— **A hadifogságból visszatérők katonai szolgálata.** A Belügyi Népbiztosság az összes hatóságokat értesíti, hogy a hadifogságból vagy külföldi internálásból visszaérkező polgári egyének, amennyiben sorozás alkalmával őket katonai szolgálatra alkalmasnak minősítik, csakis a visszaérkezéstől számított nyolc hét után kötelesek szolgálatteljesítésre bevonulni. Ezt az igényüket a sorozás, vagy behívójegy kézbesítése alkalmával jelenthetik be, kellő igazolás mellett.

— **Mesedélután.** Vasárnap délután 4 órakor a városi színházban nagy mesedélutánt rendezünk. Mesélni fog *Kuglérné* és *Szabó Istvánné*. Belépő díj: 60 fillér.

— **Közellátási közlemények.** Felhívtnak mindazok, akik ez ideig Hencz Ferenc palini tehenészetéből kaptak tejet, tejutalványuk átvétele végett az élelmezési hivatalban (a postával szemben) jelentkezzenek. *Közellátási üzemek.*

— **Háztartási és egyéb közszükségleti cikkek bejelentése.** A szociális termelés népbiztossága a háztartási és egyéb közszükségleti iparcikkek beszerzésén k, nyilvántartásának, kezelésének és szétosztásának végzésére külön hivatalt létesít. A háztartási és közszükségleti iparcikkek hivatalának rendelkezése alá tartoznak 1. a vaslemezből, öntött vasból és egyéb fémből készült összes edények és háztartási cikkek, 2. az összes konyhai őrölő, daráló, vágó és egyéb eszközök, 3. mindenemű porcellán, majolika és egyéb kőanyagból készült konyhafelszerelési cikkek és edények, 4. valamennyi üvegből előállított háztartási cikk és edény, 5. az összes fából, cirokból, gyökérből készült konyhafelszerelési cikkek, a konyhabutorok kivételével, 6. a háztartási kefék, 7. mindenemű nemes fémből készült evőeszközök, továbbá az itt még fel nem sorolt egyéb háztartási és konyhafelszerelési cikkek és végül 8. a norinbergi díszmű, dohányzó és játékarú cikkek. A fent felsorolt cikkek előállításával foglalkozó üzemek, valamint az ezen cikkek vizontellátásával foglalkozó üzletek kötelesek raktáron levő készleteikről felvett pontos leírt három napon belül a Kerületi Ipari Termelési Tanácsokhoz megküldeni.

— **A katonai felmentések körüli.** A fronton levők felmentése. A hadügyi népbiztosság ma leiratban értesítette Nagykanizsa város munkás-, katonai- és földművestanácsának intéző biztosságát, hogy a már a fronton vezényelt elvtársak felmentése érdekében nem szabad a hadseregparancsnoksághoz fordulni, hanem továbbra is az illetékes népbiztosság felmentési osztályához, miután az illető elvtársnak a fronton való nélkülözhetősége addig úgy sem véteztet fontolóra, amíg a felmentés okának fontossága megállapítva nincs. — **A hadügyi népbiztosság alá tartozók felmentése.** Ugyancsak ma érkezett le a városi intézőbiztósághoz a hadügyi népbiztosság egy másik rendelete, amelynek értelmében a hadügyi népbiztosság felmentési osztálya megszűnt és beolvadt a hadügyi népbiztosság központi felmentési osztályába. Ezáltal tehát a hadügyi népbiztosság alá tartozó elvtársak felmentését egyenesen itt kell kérelmezni, ahova egyébként régső fokon a többi népbiztosságok alá tartozó elvtársak felmentési ügyei is hivatalból áttételnek az illetékes népbiztosságoktól.

— **A háztartási cikkek zés sorrendje.** Holnap szombaton a listellátás dolgában a következő sorrendben tartoznak jelentkezni a felek a városi élelmezési hivatalban:

Délelőlt 8-9 óráig	1441-1500	hatósági sz.
9-10	1501-1560	
10-11	1561-1620	
11-12	1621-1680	
délután 2-3	1681-1740	
3-4	1741-1800	
4-5	1801-1860	
5-6	1861-1920	

tartoznak megjelenni az élelmezési hivatalban (a postával szemben) és magával hozni a hatósági élelmezési könyvecskét, továbbá a házi bírámi igazolását a háztartáshoz tartozó elvtársakról.

A jelentkezés további sorrendjét a *Munkás* naponta fogja közölni.

— **Rendület a közszükségleti célokra lefoglalt termények forgalombahozataláról.**

(Budapesti tudóstólunk távirati jelentése). A Népgazdasági Tanács a következő rendeletet adta ki: „A Magyar Tanácsköztársaság területén folyó évben termelt mezőgazdasági terményekből közszükségleti célokra igénybevett készletek, az azokból készült élelmények és egyéb termények forgalombahozatalára és szétosztására Országos Terményhivatal állítatik fel, amely a Népgazdasági Tanács közellátási főosztályának rendelkezéseit értelmében jár el. Az igénybevett termények azok élelményi és egyéb termények szétosztására nézve a már létesített kerületi Terményhivatalok és azok helyi szervei az Országos Terményhivatalnak rendelkezéseit és utasításait pontosan végrehajtani kötelesek. Az Országos

Terményhivatal a Malomüzemi Központtal egyetértően fogja megállapítani, hogy az igényelt terménymennyiség mely malomvállalathoz kerüljön feldolgozás céljából. Az Országos Terményhivatalnak joga van a szocializált malomtelepeken bármikor ellenőrző szemlélet tartani. Nem szocializált malomvállalatoknak az Országos Terményhivatalhoz való viszonya tárgyában külön rendelet fog intézkedni. Jelen rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Szakszervezeti hírek

Magántisztviselők helybeli csoportja 1. hó 2-ik napján d. u. 4 órakor választmányi ülést tart. A rendkívül fontos tárgyra való tekintettel a választmány tagjai a pontos megjelenésre felkértek.

Ifjúságmozgalmak művészeti felhívására kijelölt szereplők szombaton d. u. 5 órára jelenjenek meg hivatalos helyiségünkben. Az ifjúságmozgalmak szervező bizottsága szombaton d. u. 7 órakor gyűlést tart. *Vezetőség.*

SPORT

A N. T. E. ma, pénteken délután 6 órakor választmányi ülést tart a tornateremben.

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club Nagykanizsán. A helyi sportélet vezetője, mely az utóbbi időben erős leállásba hozta a szunyadó kanizsai sportot, ennek a mélyedésnek a megrendezésével ismét tanujrét adta rátermettségének. Valószínű, hogy az NTE és a VAC el fogják veszíteni a meccset és így olcsó babérról szó sem lehet. A mai és holnapi meccsek szép propaganda mértékűeknek számítanak, ahol nem annyira a gólkülönbségeket, mint a játék abszolút értékét és szépségét kell keresni. Nagykanizsa fiatal futbalgárdájától mindenestre szép és dicsőrejtésű, hogy a magasabb sportszellem érdekében is kedvvel működik és mi hiszük, hogy a közönség is meg fogja találni azt, amit a propaganda-meccsek jelenteni akarnak.

Nagyobb terem fűtésére alkalmas fehér emailozott köpenyes **Meldinger-féle kályha** eladó a Patria pótkocsyában.

CIRCUS

NOVACSEK

Közkívánatra

hétfőig, augusztus 4-ig

új változatos műsor

keretében

naponta előadásokat tart

Manbörözni, podbörözni és masbörözni házhoz is járok.

Kinizet-utca 20.